.

รายงานฉบับสมบูรณ์

กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แพลตฟอร์ม NCB

ชื่อโครงการ ยกระดับเกษตรกรกาแฟโรบัสต้าเชียงรายสู่มาตรฐานกาแฟ

ชื่อหัวหน้าโครงการ/ผู้รับผิดชอบโครงการ อาจารย์ ดร.จินดา ศิริตา

ชื่อสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

เสนอต่อ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้ดำเนินการโครงการ ยกระดับเกษตรกรกาแฟโรบัสต้าเชียงรายสู่มาตรฐานกาแฟ ขอขอบพระคุณการสนับสนุนงบประมาณจากกิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โครงการภายใต้การดำเนินสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ขอขอบคุณอาจารย์และเจ้าหน้าที่ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและข้อแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆในการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่เป็นหนึ่งในเครือข่ายด้านบูรณาการความรู้ เพื่อการต่อยอดองค์ความรู้และทักษะต่างๆในอนาคต

ขอขอบคุณวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลและร่วมพัฒนาเครือข่ายการวิจัย

ท้ายที่สุดนี้คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อาจารย์ ดร.จินดา ศิริตา และคณะ

ธันวาคม 2568

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการยกระดับเกษตรกรกาแฟโรบัสต้าเชียงรายสู่มาตรฐานกาแฟ เป็นโครงการภายใต้แพลตฟอร์มพัฒนาขีดความสามารถเครือข่าย (Network Capacity Building: NCB) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่คุณค่ากาแฟโรบัสต้าในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ให้สามารถผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตผ่านการแปรรูปและการตลาดที่เหมาะสม

โครงการกล่าวดำเนินงานโดยบูรณาการองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อมุ่งพัฒนาหลักสูตร upskill/reskill ตั้งแต่กระบวนการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การแปรรูปเมล็ดกาแฟ การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทิ้งตามแนวคิด Zero Waste ตลอดจนการพัฒนาทักษะด้านธุรกิจและการตลาดออนไลน์ เพื่อยกระดับเกษตรกรให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) ผลการดำเนินงานสะท้อนให้เห็นถึงการเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรในการผลิตกาแฟโรบัสต้าคุณภาพ การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น การลดของเสียจากกระบวนการผลิต และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง อันนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ.....ก
บทสรุปผู้บริหาร .....ข
สารบัญ.....ค
บทที่ 1 1
รายละเอียดโครงการ 1
1.1 ความเป็นมาของพื้นที่ 1
1.2 สภาพปัญหาในพื้นที่ 2
1.3 วัตถุประสงค์ 6
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ 6
1.5 แผนภาพการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง STI Changemaker Plan 7
บทที่ 2 8
ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงจากข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ 8
บทที่ 3 12
ข้อมูลการดำเนินงาน 12
บทที่ 4 25
สรุปกิจกรรมการดำเนินงาน 25
บทที่ 5 30
ปัญหา/อุปสรรค.....30
ภาคผนวก 32
ภาคผนวก ก: จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทักษะ.....33
ภาคผนวก ข: ความรู้และทักษะที่ถ่ายทอดให้กลุ่มเป้าหมาย.....35
ภาคผนวก ค: รายชื่อผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน.(STI changemakers).....38
ภาคผนวก ง: ช่องทางการเผยแพร่สื่อออนไลน์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจกาแฟโรบัสต้า..... 39

บทที่ 1
รายละเอียดโครงการ

1.1 ความเป็นมาของพื้นที่

ปัจจุบันเกษตรกรของประเทศไทยโดยเฉพาะทางภาคเหนือได้ให้ความสนใจในการปลูกกาแฟสายพันธุ์โรบัสตามากขึ้น โดยปลูกแซมกับพืชชนิดต่าง ๆ เช่น ยางพารา ลำไย กล้วย เป็นต้น แต่เนื่องจากเกษตรกรยังมองว่าราคาผลเชอรี่กาแฟโรบัสตาค่อนข้างต่ำ (12-20 บาท/กิโลกรัม) รวมไปถึงตลาดรับซื้อยังไม่กว้างเท่ากับสายพันธุ์อราบิกา รวมถึงคุณภาพด้านรสชาติของโรบัสตา ยังด้อยกว่ากาแฟพันธุ์อราบิกา จึงไม่ได้รับความนิยมมากนัก (กรมวิชาการเกษตร, 2552) จะเห็นว่าการปลูกกาแฟโรบัสตาในหลายพื้นที่ซึ่งไม่ได้อยู่ในเขตภาคใต้ จังหวัดเชียงรายเองแม้ว่าจะมีจุดเด่นคือสามารถปลูกกาแฟอาราบิกาได้ดี แต่ด้วยสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่มีความแปรปรวนทำให้การปลูกกาแฟอราบิกาในพื้นที่สูงเกิดปัญหา จึงมีการส่งเสริมให้มีการปลูกกาแฟสายพันธุ์โรบัสตาขึ้นโดยมุ่งหวังให้เกษตรกรมีรายได้มากกว่า 1 ทาง เช่นแนวคิดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิง แต่ด้วยคุณลักษณะของเมล็ดกาแฟ เช่น กลิ่น สี และรสชาด ทำให้ขายไม่ได้ราคา อีกทั้งปริมาณที่ผลิตได้ก็ไม่เพียงพอต่อการกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูปขึ้นในพื้นที่ได้ อย่างไรก็ดีการแก้ปัญหาให้กาแฟโรบัสตามีคุณภาพมาตรฐาน สามารถทำได้ด้วยการพัฒนาให้เกษตรกรสามารถปฏิบัติดูแลรักษากาแฟก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวได้อย่างถูกต้อง

พื้นที่ดำเนินโครงการตั้งอยู่ในอำเภอเทิงและอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมต่อการปลูกกาแฟ โดยเดิมเกษตรกรในพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลายชนิด เช่น ยางพารา ลำไย และกล้วย ต่อมามีการส่งเสริมการปลูกกาแฟโรบัสต้าเป็นพืชทางเลือกเพื่อสร้างรายได้เสริมและกระจายความเสี่ยงด้านรายได้ทางการเกษตร

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาแฟนครเทิงเกิดจากความมุ่งมั่นที่จะเพิ่มรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเทิง และอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ปลูกกาแฟสายพันธุ์โรบัสตาและอบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ให้เข้าใจในขั้นตอนตั้งแต่การปลูกถึงการเก็บเกี่ยว รวมทั้งรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร ด้วยเหตุผลของความท้าทายที่ว่า กลุ่มวิสาหกิจกลุ่มดังกล่าว มีสมาชิกที่เป็นเกษตรกรผู้ผลิต สมาชิกผู้ผู้แปรรูป อีกทั้งมีผลิตภัณฑ์ของกลุ่มที่พร้อมรับการสนับสนุนให้เกิดการยกระดับเพื่อการแข่งขันภายใต้แบรนด์ “Fine Buster” ที่เป็นผลิตภัณฑ์จากกาแฟโรบัสตาของอำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายด้วยแนวคิด “ความเกื้อกูล ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นเอกลักษณ์ ภายใต้วิถีชีวิตที่เรียบง่ายและยั่งยืน” โดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแห่งนี้มีการพัฒนามาเป็นระยะเวลากว่า 8 ปี (พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน) จนสามารถสร้างแบรนด์ของตัวเองขึ้นมาได้เป็นผลสำเร็จและทำให้จังหวัดเชียงรายมีกาแฟโรบัสตาคุณภาพเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งแห่ง ตัวอย่างความสำเร็จเช่น ผลิตภัณฑ์กาแฟโรบัสตาในชื่อ “Spring Vibes” ที่ให้เทสโน้ตในโทนดอกไม้ และผลไม้ตระกูล

เบอร์รี พร้อมด้วยกลิ่นรส ตามมาด้วยความหวานฉ่ำของคาราเมลและขนุน และ “Robusta Honey 2023” ที่ได้รสสัมผัสสดใสทั้ง Fruity, Berry, Cherry และ Honey ที่ได้ตำแหน่งผู้ชนะเลิศอันดับที่ 3 ทำให้กาแฟโรบัสตาในพื้นที่ของอำเภอเทิงที่มีการปลูกอยู่แล้วพัฒนาเป็นสินค้าแปรรูปที่มีคุณภาพดี อย่างไรก็ตามในปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2565) เมื่อทำการรวบรวมผลผลิตกาแฟโรบัสตาพบว่ามีมากถึง 12,000 กิโลกรัม เพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ และส่งต่อผลผลิตแก่โรงงาน ทำให้เห็นว่า การปลูกกาแฟโรบัสตาในพื้นที่อำเภอเทิงน่าจะเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่จะสามารถสร้างรายให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ทดแทนสินค้าเกษตรชนิดอื่น ๆ ที่มีราคาต่ำได้

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาแฟนครเทิงก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2559 จากนางสาวมุจรินทร์ โอภาโส (ข้าราชการบำนาญ) ที่มีแนวคิดอยากเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเทิง และอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย โดยได้ นำกาแฟพันธุ์โรบัสตาจากภาคใต้มาปลูกในพื้นที่ของตน และแบ่งให้เกษตรกรรายอื่น ๆ ปลูก โดยเป็นการปลูกแซม กับพืชชนิดอื่น ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกในกลุ่มทั้งหมด 39 ครัวเรือน แบ่งออกเป็นกลุ่มผู้ปลูก กลุ่มคัดแยกผลเชอรี่กาแฟ กลุ่มหมัก ตาก สี และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์จากกาแฟ สืบเนื่องจากสมาชิกในทีมวิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนกาแฟนครเทิง เมื่อเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม พ.ศ. 2566 พบว่าในกระบวนการผลิตกาแฟแบบกึ่งแห้ง 5 กึ่งเปียกและแบบเปียก (honey and wet process) จะต้องนำเชอรี่กาแฟไปสีเอาเปลือกออกก่อน ซึ่งพบว่ามี ปริมาณมากถึง 2,000-3,000 กิโลกรัมต่อปีของการเก็บเกี่ยวและแปรรูปกาแฟ แต่เดิมชุมชนทิ้งหรือนำไปเป็นปุ๋ย ปัจจุบันเริ่มมีแนวคิดอยากนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า และเป็นการลดของเสียที่จะส่งผลต่อ สิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่ง

1.2 สภาพปัญหาในพื้นที่

กาแฟโรบัสต้ามีแนวโน้มการบริโภคเพิ่มขึ้นทั้งในและต่างประเทศ แต่การผลิตของเกษตรกรภาคเหนือยังขาดมาตรฐานด้านการเก็บเกี่ยวและแปรรูป ส่งผลต่อคุณภาพด้านกลิ่นและรสชาติ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิงแม้มีศักยภาพในการผลิตและประสบความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพจนสร้างแบรนด์และได้รับรางวัลระดับประเทศ แต่กระบวนการผลิตต้นน้ำยังมีข้อจำกัด ทางกลุ่มวิสาหกิจให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและปัจจัยจำกัดในกระบวนการเตรียมเมล็ดกาแฟ อีกหลายประการ เช่น กระบวนการปลูกยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เมล็ดกาแฟยังไม่มีอัตลักษณ์นอกจากนี้กลุ่ม วิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิงยังต้องการยกระดับจุดเด่นทางการตลาดเพื่อเพิ่มยอดขาย โดยการส่งเสริมการขายที่กำลังเป็นที่นิยมคือสร้างจุดแข็งเรื่องการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์เป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่ ช่วยส่งเสริมการตลาดได้ดีขึ้นโดยมีงานวิจัยยืนยันว่าผู้บริโภคร้อยละ 90 ตัดสินใจซื้อสินค้าที่ลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Arreza, 2020) แม้พื้นที่จะมีศักยภาพด้านการปลูกกาแฟโรบัสต้า แต่เกษตรกรยังประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่

1. กระบวนการปลูกและดูแลรักษาที่ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. คุณภาพเมล็ดกาแฟไม่สม่ำเสมอ ส่งผลให้ราคาจำหน่ายต่ำ
3. ขาดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าผลผลิต
4. วัสดุเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตกาแฟ เช่น เปลือกและกากกาแฟ ยังไม่ได้รับการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม
5. ขาดทักษะด้านการตลาด การสร้างแบรนด์ และการเข้าถึงตลาดออนไลน์

ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากกาแฟโรบัสต้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นจึงได้มีการศึกษาวิจัยยกระดับเมล็ดกาแฟของวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิงให้เป็นมาตรฐานมีอัตลักษณ์ในด้านกลิ่น และรสชาติเฉพาะถิ่น ด้วยการสร้างแผ่นชาร์ตสีที่บ่งบอกระดับความสุขของผลเชอรี่กาแฟ และพัฒนากระบวนการหมักด้วยจุลินทรีย์สายพันธุ์ดี รวมถึงการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์จากกาแฟและวัสดุเนื่องจากกระบวนการผลิตกาแฟโรบัสตากลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิงด้วยวิธีการพัฒนาวัสดุคอมโพสิตและสเปรดกาแฟโรบัสต้า และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตกาแฟสารโรบัสตา และสร้างระบบสารสนเทศฐานข้อมูลสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และการกักเก็บคาร์บอนด้วยเทคโนโลยีบล็อกเชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพและความไว้วางใจภายในอุตสาหกรรมการเกษตร ที่จะส่งผลสู่ความน่าเชื่อถือของสินค้ามากขึ้นในมุมมองของผู้บริโภค โดยในโครงการนี้มุ่งเน้นเพื่อส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกและผลิตเมล็ดกาแฟได้รับการส่งเสริมด้านทักษะและองค์ความรู้ตั้งแต่การปลูก กระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ จากกระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กระบวนการการแก้ปัญหาต่างๆระหว่างการผลิตเพื่อให้ได้กาแฟที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค จนกระทั่งสามารถสร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือของกลุ่มผู้ปลูกและผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้า สามารถพัฒนาเป็นจุดเด่นของกาแฟกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิง จะได้ผลออกมาในรูปของการสร้างรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพให้เกิดกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นการยกระดับกาแฟโรบัสต้าเชียงราย

สำหรับกลุ่มเป้าหมายในโครงการ เครือข่ายผู้ปลูกและผลิตเมล็ดการแฟสู่ธุรกิจกาแฟโรบัสต้า ในเบื้องต้นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาแฟนครเทิงได้เริ่มสร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือในการปลูกกาแฟโรบัสต้าให้กับกลุ่มเกษตรกรที่สนในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา เช่น กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเทิง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ลาว เชียงราย โดยมีการขยายพื้นที่การปลูกในแต่ละแหล่งประมาณ 170-200 ต้นต่อไร่ บางพื้นที่เป็นการปลูกแซมกับพืชชนิดอื่นๆ

แบบจำลองรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการยกระดับกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงราย แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากการพัฒนาศักยภาพในกระบวนการผลิต การแปรรูป

และการตลาด โดยก่อนเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายผลกาแฟสด (เชอรี่) ในราคาต่ำเฉลี่ยอยู่ที่ 8–12 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้มีรายได้ต่อรอบการผลิตเพียงประมาณ 25,000–40,000 บาท ขณะที่ต้องรับภาระต้นทุนการผลิต เช่น ค่าปุ๋ย ค่าแรงงาน ค่าน้ำ และอื่น ๆ ประมาณ 20,000 บาทต่อรอบ ส่งผลให้กำไรสุทธิต่อปีเฉลี่ยเพียง 10,000–20,000 บาทเท่านั้น อีกทั้งยังไม่มีช่องทางเพิ่มมูลค่าหรือรายได้เสริมอื่น ๆ หลังจากเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรได้รับการพัฒนาทักษะทั้งด้านการปลูก การผลิต การแปรรูป และการสร้างผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย รวมถึงได้รับการสนับสนุนในการขอการรับรองมาตรฐาน เช่น Organic หรือ GI ซึ่งช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและราคาสินค้า กาแฟที่ผ่านกระบวนการแปรรูปสามารถจำหน่ายเป็นเมล็ดกาแฟแห้งคุณภาพดีในราคาสูงขึ้น (20–50 บาท/กิโลกรัม) นอกจากนี้ เกษตรกรบางรายยังสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น กาแฟคั่วบด สบู่ สครับจากกากกาแฟ และจำหน่ายในรูปแบบแบรนด์ของตนเอง ทั้งในตลาดออนไลน์และออฟไลน์ สร้างรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์แปรรูปได้ทาง รายได้เสริมจากการเปิดศูนย์เรียนรู้หรือการรับอบรมศึกษาดูงานในชุมชน ยังเป็นอีกแหล่งรายได้ใหม่ที่เกิดจากการมีองค์ความรู้และเป็นต้นแบบที่ได้รับการยอมรับ โดยบางรายสามารถมีรายได้เสริมจากกิจกรรมนี้อีก 10,000–30,000 บาทต่อปี เมื่อรวมรายได้จากทุกช่องทาง เกษตรกรที่ผ่านการพัฒนาในโครงการสามารถมีรายได้รวมต่อปีประมาณ 30,000–100,000 บาท ซึ่งมากกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการถึง 3–5 เท่า ผลลัพธ์ของแบบจำลองนี้สะท้อนว่า แนวทางการพัฒนาเกษตรกรแบบครบวงจรโดยใช้แนวคิดเพิ่มมูลค่า ยกระดับมาตรฐาน และขยายเครือข่ายการตลาด เป็นกลยุทธ์สำคัญที่สามารถยกระดับรายได้และความยั่งยืนของเกษตรกรได้

ในการยกระดับกาแฟโรบัสต้าเชียงราย มีกระบวนการที่จะนำไปพัฒนาชุมชน ดังนี้ คือ

ปีที่ 1 จะส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกและผลิตเมล็ดกาแฟได้รับการส่งเสริมด้านทักษะและองค์ความรู้ตั้งแต่ต้นน้ำคือการปลูก กระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ จากกระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้า

ปีที่ 2 ทำการติดตามผลผลิต และส่งเสริมทักษะเพิ่มเติม รวมถึงการแก้ปัญหาต่างๆระหว่างการผลิตเพื่อให้ได้กาแฟที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อสร้างเครือข่าย

ปีที่ 3 สร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือของกลุ่มผู้ปลูกและผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ซึ่งมีกิจกรรมการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีมาส่งเสริมและยกระดับการแฟให้ได้คุณภาพและมาตรฐานรวมถึงปลูกฝังการปลูกกาแฟให้เป็นกาแฟอินทรีย์ต้นแบบสู่การสร้างเครือข่าย

ปีที่	หลักสูตร/กิจกรรม	ลักษณะของกิจกรรม
ที่ 1 กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้และเสริมทักษะเกี่ยวกับกระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเชียงราย	1. หลักสูตรupskill/reskill ทักษะการปลูกเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นอินทรีย์และไปตามมาตรฐาน	อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรมได้เพิ่มทักษะการปลูกเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นอินทรีย์และไปตามมาตรฐาน และได้เรียนรู้จริงจากแปลงสาธิต
	2. หลักสูตร upskill/reskill ทักษะกระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเชียงรายเพื่อให้ได้คุณภาพและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือทิ้ง (zero waste)	อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรมได้เพิ่มทักษะผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเชียงรายเพื่อให้ได้คุณภาพ และได้เรียนรู้จริงจากแหล่งผลิต และผู้เข้าร่วมอบรมได้เพิ่มทักษะแปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือทิ้ง (zero waste)และได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูป
	3. หลักสูตร upskill/reskill อบรมออนไลน์ธุรกิจกาแฟโรบัสต้า	อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้การเพิ่มช่องทางเพื่อขยายธุรกิจออนไลน์ การพัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์
ปีที่ 2 กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกรโดยเน้นการเข้าสู่มาตรฐาน	1. การสร้างมาตรฐานคุณภาพเมล็ดกาแฟโรบัสต้า	อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรมได้เตรียมความพร้อมการสร้างมาตรฐานคุณภาพเมล็ดกาแฟ
	2. การจัดตั้งระบบและกลไกในการทำมาตรฐาน	อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้และสามารถจัดตั้งระบบและกลไกในการทำมาตรฐาน
	3. ประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อนำไปสู่การสร้างเครือข่าย	อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรมได้นำทักษะพัฒนาหรือไปถ่ายทอดองค์ความรู้กับชุมชนเครือข่ายเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเกิดการสร้างเครือข่าย
ปีที่ 3	1. การจัดเวทีเสวนากาแฟโรบัสต้าเพื่อพัฒนาสู่ตลาดที่ได้มาตรฐาน	จัดเวทีเสวนา จากวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมขยายเครือข่ายผู้ปลูกและผลิตเมล็ดการแฟสู่ธุรกิจกาแฟโรบัสต้า	2. การประเมินผลและการสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับ	อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรมสามารถออกแบบการประเมินผลการสร้างมาตรฐานและการสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับได้
	3. การทำโครงร่างโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร	อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรม กลุ่มเครือข่ายต่างๆสามารถต่อยอดผลการดำเนินงานโดยขอรับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆที่พร้อมขับเคลื่อนการยกระดับมาตรฐานกาแฟไทย

1.3 วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาหลักสูตร upskill/reskill สำหรับเกษตรกรเพื่อส่งเสริมในการผลิตกาแฟโรบัสต้าเชียงรายให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการผลิตกาแฟโรบัสต้าที่ได้มาตรฐาน
2. คุณภาพและมูลค่าของเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเพิ่มสูงขึ้น
3. เกิดผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกาแฟและวัสดุเหลือทิ้งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
4. เกิดผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) ในชุมชน
5. ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคม

1.5 แผนภาพการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง STI Changemaker Plan

บทที่ 2
ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงจากข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ

แบบขอปรับแผนปฏิบัติงาน/ขอขยายเวลา
กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

2.1 แผนปฏิบัติงาน (ที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (ระบุแต่ละกิจกรรม เช่น 1 มค. – 30 กย.)	สถานะการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม		งบประมาณที่ใช้จ่ายไปแล้ว (บาท)
		เสร็จแล้ว	ขอขยายเวลา	
1.หลักสูตรupskill/reskill ทักษะการ ปลูกเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นอินทรีย์ และไปตามมาตรฐาน	1 มค. – 30 กย.		√	7,000
2.หลักสูตรupskill/reskill ทักษะ กระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเชียงรายเพื่อให้ได้คุณภาพและการ แปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือทิ้ง (zero waste)	1 มค. – 30 กย.		√	5,100
3. หลักสูตร upskill/reskill อ บ รม ออนไลน์ธุรกิจกาแฟโรบัสต้า	1 มค. – 30 กย.	√		50,815
<u>แผนเงิน : ตามไตรมาส</u>				62,915

2.2 กิจกรรมที่ขอปรับ/ขอขยายเวลา (ยกมาจาก ข้อ 2.1)

กิจกรรมที่ขอปรับ/ขอขยายเวลา	**ระยะเวลาที่ขอปรับ/ขอขยายเวลา (โปรดระบุ เช่น 1 ตค. – 31 ธค.)**	**เหตุผลความจำเป็นที่ต้องปรับแผน** (ระบุทุกกิจกรรมที่ขอปรับแผน)	**งบประมาณที่คาดว่าจะใช้จ่าย (บาท)**
1.หลักสูตรupskill/reskill ทักษะการ ปลูกเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นอินทรีย์ และไปตามมาตรฐาน	1 ตค. -31 ธค.	เนื่องจากระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 30 กันยายน เป็นช่วงที่เกษตรกรอยู่ระหว่างการเตรียมแปลงเพาะปลูกและดูแลผลผลิตทางการเกษตร อาทิ ข้าว ข้าวโพด พืชไร่ พืชผักสวนครัว และไม้ผลต่าง ๆ อีกทั้งยังตรงกับฤดูฝน จึงก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการเดินทางเข้าร่วมการอบรม	33,000
2.หลักสูตรupskill/reskill ทักษะ กระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเชียงรายเพื่อให้ได้คุณภาพและการ แปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือทิ้ง (zero waste)	1 ตค. -31 ธค.	เนื่องจากระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 30 กันยายน เป็นช่วงที่เกษตรกรอยู่ระหว่างการเตรียมแปลงเพาะปลูกและดูแลผลผลิตทางการเกษตร อาทิ ข้าว ข้าวโพด พืชไร่ พืชผักสวนครัว และไม้ผลต่าง ๆ อีกทั้งยังตรงกับฤดูฝน จึงก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการเดินทางเข้าร่วมการอบรม	43,668
<u>แผนเงิน : ตามไตรมาส</u>			76,668

2.3 ปัญหา/อุปสรรคที่พบ พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข

1. ความรู้และทักษะของเกษตรกรยังไม่ทั่วถึง

ปัญหา: เกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ด้านกระบวนการผลิตกาแฟโรบัสต้าที่ได้คุณภาพ และการแปรรูปวัสดุเหลือทิ้งให้เป็นผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ (zero waste)

ข้อเสนอแนะ: จัดทำหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) แบบลงมือทำจริง และจัดทำคู่มือหรือสื่อการเรียนรู้ที่เข้าใจง่าย เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้ได้จริงในพื้นที่ของตน

2. ข้อจำกัดด้านเวลาและฤดูกาลเพาะปลูก

ปัญหา: ช่วงฤดูเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว เกษตรกรไม่สะดวกเข้าร่วมการอบรม ทำให้บางกลุ่มพลาดโอกาสในการพัฒนาทักษะ

ข้อเสนอแนะ: กำหนดช่วงเวลาอบรมให้สอดคล้องกับรอบการผลิต หรือจัดอบรมในรูปแบบออนไลน์/ผสมผสาน (hybrid) เพื่อลดข้อจำกัดด้านเวลาและการเดินทาง

ที่ อว ๐๒๐๗.๔/ว๑๙๙๒๔

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง การขยายเวลาการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผู้อำนวยการคลินิกเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ อว ๐๖๑๑.๐๖/๕๔๙๕ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ได้ขอขยายเวลาการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๕ โครงการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้วเห็นชอบการขอขยายเวลาการดำเนินโครงการฯ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน ๕ โครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ และขอให้หน่วยงานของท่าน กำกับและติดตามการดำเนินงานโครงการฯ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ถือวันสุดท้ายที่ได้รับอนุมัติการขยายเวลาดำเนินโครงการฯ เป็นกำหนดการส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ของโครงการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุณีย์ เลิศเพียรธรรม)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
โทรศัพท์ ๐ ๒๓๓๓ ๓๙๔๗ (อัญชลี, เอสา, ลลิตา)

บทที่ 3
ข้อมูลการขอปรับแผนการดำเนินงาน

3.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (ระบุแต่ละกิจกรรม เช่น 1 มค. – 30 กย.)	สถานะการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม		งบประมาณที่ใช้จ่ายไปแล้ว (บาท)
		เสร็จแล้ว	ขอขยายเวลา	
1.หลักสูตรupskill/reskill ทักษะการ ปลูกเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นอินทรีย์ และไปตามมาตรฐาน	1 ตค. -31 ธค.	√		47,100
2.หลักสูตรupskill/reskill ทักษะ กระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเชียงรายเพื่อให้ได้คุณภาพและการ แปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือทิ้ง (zero waste)	1 ตค. -31 ธค.	√		57,300
3. หลักสูตร upskill/reskill อบรม ออนไลน์ธุรกิจกาแฟโรบัสต้า	1 มค. – 30 กย.	√		59,815
<u>แผนเงิน : ตามไตรมาส</u>				**164,215**

3.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด

กิจกรรมที่ได้ดำเนินงานเป็นกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้และเสริมทักษะเกี่ยวกับกระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเชียงราย ประกอบด้วยหลักสูตร upskill/reskill ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากฐานข้อมูลงานวิจัย การพัฒนากาแฟโรบัสตาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีบล็อกเชน เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิง และได้บูรณาการหลักสูตรร่วมกับสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยหลักสูตรดังกล่าวประกอบด้วย

กิจกรรมที่ 1: หลักสูตรupskill/reskill ทักษะการปลูกเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นอินทรีย์และไปตามมาตรฐาน: หลักสูตรการปลูกกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน

นักวิจัยได้ดำเนินการออกแบบหลักสูตร การปลูกกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน โดยเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรมได้เพิ่มทักษะการปลูกเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นอินทรีย์และไปตามมาตรฐาน และได้เรียนรู้จริงจากแปลงสาธิต ซึ่งระยะเวลาการดำเนินงานจำนวน 4 วัน โดยมีผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน 30 คน รายละเอียดของหลักสูตร เป็นการปลูกกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปลูกกาแฟโรบัสต้าในพื้นที่ระดับความสูงต่ำ (ต่ำกว่า 800 เมตร) ของจังหวัดเชียงราย โดยเน้นการใช้หลักเกษตรกรรมเชิงนิเวศและแนวคิดการผลิตแบบคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกรในท้องถิ่น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ตั้งแต่พื้นฐานด้านพันธุ์กาแฟ เทคนิคการเตรียมแปลงการปลูก การจัดการโรคแมลงโดยไม่ใช้สารเคมี การเก็บเกี่ยวและแปรรูปอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการวางแผนระบบกาแฟแบบวนเกษตร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการฟาร์มกาแฟได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกระบวนการผลิต นอกจากนี้ หลักสูตรยังเน้นการปฏิบัติจริงในแปลงต้นแบบ การติดตามผลการเรียนรู้ และการออกแบบแผนการปลูกกาแฟของผู้เรียนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนได้จริงอย่างยั่งยืน หลังผ่านการอบรมแล้วผู้เข้าอบรมจะได้รับวุฒิบัตรเมื่อจบการอบรม ซึ่งมีผลการประเมินความพึงพอใจดังตารางที่ 1

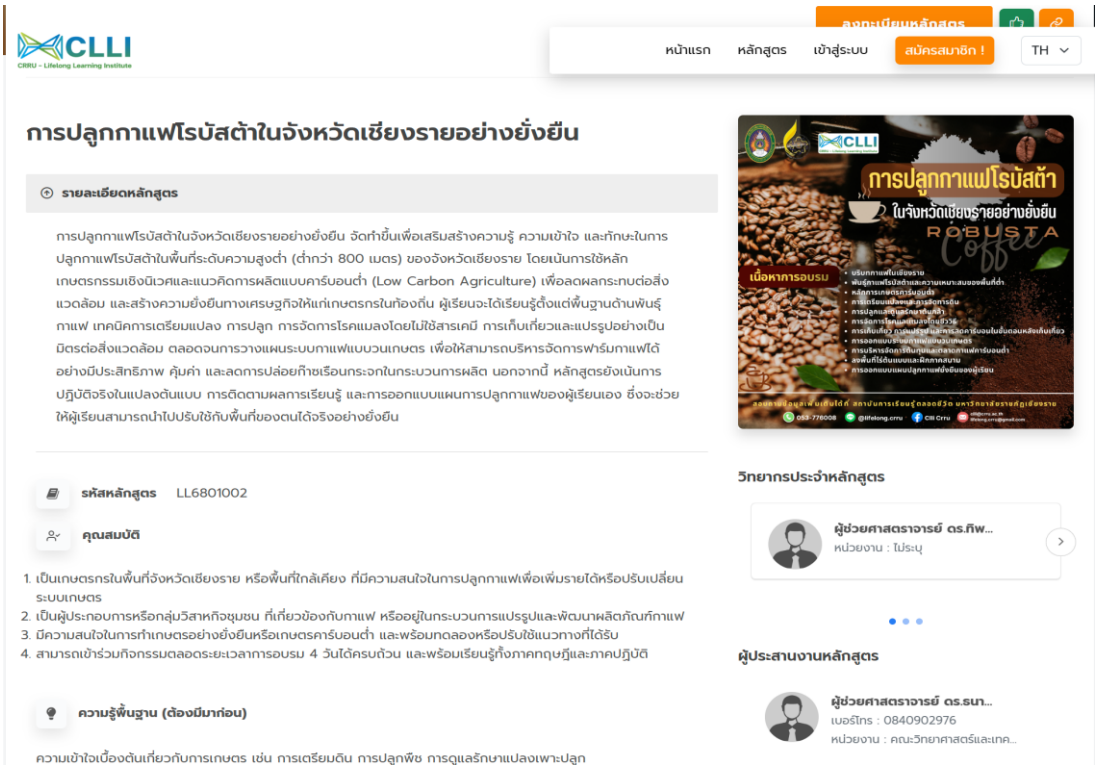
CLLI
CRRU - Lifelong Learning Institute
ลงทะเบียนหลักสูตร
หน้าแรก
หลักสูตร
เข้าสู่ระบบ
สมัครสมาชิก !
TH
การปลูกกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน
รายละเอียดหลักสูตร
การปลูกกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปลูกกาแฟโรบัสต้าในพื้นที่ระดับความสูงต่ำ (ต่ำกว่า 800 เมตร) ของจังหวัดเชียงราย โดยเน้นการใช้หลักเกษตรกรรมเชิงนิเวศและแนวคิดการผลิตแบบคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกรในท้องถิ่น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ตั้งแต่พื้นฐานด้านพันธุ์กาแฟ เทคนิคการเตรียมแปลง การปลูก การจัดการโรคแมลงโดยไม่ใช้สารเคมี การเก็บเกี่ยวและแปรรูปอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการวางแผนระบบกาแฟแบบวนเกษตร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการฟาร์มกาแฟได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกระบวนการผลิต นอกจากนี้ หลักสูตรยังเน้นการปฏิบัติจริงในแปลงต้นแบบ การติดตามผลการเรียนรู้ และการออกแบบแผนการปลูกกาแฟของผู้เรียนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนได้จริงอย่างยั่งยืน
รหัสหลักสูตร LL6801002
คุณสมบัติ
1. เป็นเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดเชียงราย หรือพื้นที่ใกล้เคียง ที่มีความสนใจในการปลูกกาแฟเพื่อเพิ่มรายได้หรือปรับเปลี่ยนระบบเกษตร
2. เป็นผู้ประกอบการหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับกาแฟ หรืออยู่ในกระบวนการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์กาแฟ
3. มีความสนใจในการทำเกษตรอย่างยั่งยืนหรือเกษตรคาร์บอนต่ำ และพร้อมทดลองหรือปรับใช้แนวทางที่ได้รับ
4. สามารถเข้าร่วมกิจกรรมตลอดระยะเวลาการอบรม 4 วันได้ครบถ้วน และพร้อมเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
ความรู้พื้นฐาน (ต้องมีมาก่อน)
ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการเกษตร เช่น การเตรียมดิน การปลูกพืช การดูแลรักษาแปลงเพาะปลูก
CLLI
การปลูกกาแฟโรบัสต้า
ในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน
ROBUSTA
Coffee
เนื้อหาการอบรม
วิทยากรประจำหลักสูตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพ...
หน่วยงาน : ไม่ระบุ
ผู้ประสานงานหลักสูตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนา...
เบอร์โทร : 0840902976
หน่วยงาน : คณะวิทยาศาสตร์และเทค...

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความพึงพอใจหลักสูตรupskill/reskill ทักษะการปลูกเมล็ดกาแฟโรบัสต้าที่เป็นอินทรีย์และไปตามมาตรฐาน: หลักสูตรการปลูกกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน

หมวดประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาและหลักสูตร	4.65	0.48	มากที่สุด
ด้านวิทยากร	4.72	0.45	มากที่สุด
ด้านการจัดอบรม/ภาคปฏิบัติ	4.58	0.52	มากที่สุด
ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	4.60	0.50	มากที่สุด
ความพึงพอใจโดยรวม	**4.64**	**0.49**	**มากที่สุด**

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร upskill/reskill ทักษะการปลูกเมล็ดกาแฟโรบัสต้าอินทรีย์ตามมาตรฐาน หรือ “หลักสูตรการปลูกกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน” พบว่าโดยภาพรวมผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ พึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากิจกรรมภาคสนามและการเรียนรู้จากแปลงสาธิตได้รับคะแนนสูงที่สุด เนื่องจากผู้เข้าอบรมได้ฝึกปฏิบัติจริงตั้งแต่การเตรียมแปลง การปลูก การดูแลรักษา ไปจนถึงการจัดการศัตรูพืชแบบอินทรีย์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยากรได้รับการประเมินว่ามีความรู้เชิงลึกด้านกาแฟโรบัสต้าเกษตรอินทรีย์ และการผลิตแบบคาร์บอนต่ำ รวมถึงสามารถถ่ายทอดประสบการณ์เชิงพื้นที่ได้ดี ด้านเนื้อหาและหลักสูตรได้รับการประเมินว่าสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ระดับความสูงต่ำของจังหวัดเชียงราย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในแปลงจริงได้อย่างเหมาะสม ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่สะท้อนว่ามีความมั่นใจมากขึ้นในการวางแผนผลิตกาแฟอินทรีย์ การจัดการต้นทุน และการรักษามาตรฐานการผลิต ดังนั้น หลักสูตรดังกล่าวช่วยยกระดับองค์ความรู้และทักษะของเกษตรกรในการผลิตกาแฟโรบัสต้าแบบยั่งยืน สนับสนุนการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และช่วยเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของเกษตรกรในจังหวัดเชียงรายได้อย่างชัดเจน

กิจกรรมที่ 2: หลักสูตรupskill/reskill ทักษะกระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเชียงรายเพื่อให้ได้คุณภาพและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือทิ้ง (zero waste) ประกอบด้วยหลักสูตร

2.1 หลักสูตรการคัดแยกและการเพาะเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์จากพืชเศรษฐกิจเพื่อประยุกต์ใช้ในกระบวนการหมัก

หลักสูตร การคัดแยกและการเพาะเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์จากพืชเศรษฐกิจเพื่อประยุกต์ใช้ในกระบวนการหมักเพื่อเตรียมพร้อมสู่การขยายผลเพื่อเข้าสู่อุตสาหกรรม จัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะเชิงปฏิบัติให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทั้งในด้านการเตรียมอุปกรณ์ การเตรียมและการฆ่าเชื้ออาหารเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์ การคัด

แยกเชื้อให้บริสุทธิ์ภายใต้สภาวะปลอดเชื้อ ตลอดจนการเพาะเลี้ยงและการขยายสเกลเชื้อจุลินทรีย์สำหรับการผลิตในระดับอุตสาหกรรม ซึ่งมีความจำเป็นในกระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งระยะเวลาการดำเนินงานจำนวน 2 วัน โดยมีผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน 30 คน หลังผ่านการอบรมแล้วผู้เข้าอบรมจะได้รับวุฒิบัตรเมื่อจบการอบรม ซึ่งมีผลการประเมินความพึงพอใจดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจหลักสูตรการคัดแยกและการเพาะเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์จากพืชเศรษฐกิจเพื่อประยุกต์ใช้ในกระบวนการหมักระดับอุตสาหกรรม

หมวดประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาและหลักสูตร	4.65	0.48	มากที่สุด
ด้านวิทยากร	4.72	0.45	มากที่สุด
ด้านการจัดอบรม/ภาคปฏิบัติ	4.58	0.52	มากที่สุด
ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	4.60	0.50	มากที่สุด
ความพึงพอใจโดยรวม	**4.64**	**0.49**	**มากที่สุด**

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร “การคัดแยกและการเพาะเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์จากพืชเศรษฐกิจเพื่อประยุกต์ใช้ในกระบวนการหมักระดับอุตสาหกรรม” พบว่าผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ **สูงมากโดยรวม** โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ที่ 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านวิทยากรได้รับคะแนนความพึงพอใจสูงที่สุด สะท้อนถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย รองลงมาคือด้านเนื้อหาและหลักสูตรซึ่งได้รับการประเมินว่าสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาทักษะด้านการหมักระดับอุตสาหกรรมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ด้านการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและกิจกรรมในห้องปฏิบัติการได้รับการประเมินว่ามีความเหมาะสมและช่วยให้ผู้เข้าร่วมเกิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ขณะที่ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้พบว่าผู้เข้าอบรมมีความมั่นใจมากขึ้นในการคัดแยก เพาะเลี้ยง และขยายสเกลเชื้อจุลินทรีย์เพื่อการใช้งานเชิงอุตสาหกรรม โดยสรุปหลักสูตรนี้สามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้เข้าร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพในการต่อยอดและขยายผลในอนาคตอย่างเหมาะสม

2.2 หลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารจากของเหลือทิ้งในกระบวนการผลิตกาแฟ

เป็นหลักสูตรที่เน้นการแปรรูปเพิ่มมูลค่าของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตกาแฟ โดยอธิบายถึงการได้มาถึง ของเหลือทิ้งจากกระบวนการต่างๆ และนำของเหลือทิ้งนั้นมาประเมินศักยภาพเพื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ อาหารใหม่ที่สามารถสร้างรายได้และเป็นการลดของเสียจากกระบวนการผลิตกาแฟ ซึ่งจัดอาหาร Upcycled Food ที่กำลังเป็นกระแสในปัจจุบัน ซึ่งระยะเวลาการดำเนินงานจำนวน 2 วัน โดยมีผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน 30 คน หลังผ่านการอบรมแล้วผู้เข้าอบรมจะได้รับวุฒิบัตรเมื่อจบการอบรม อบรม ซึ่งมีผลการประเมินความพึงพอใจดังตารางที่ 3

CLLI
CRRU – Lifelong Learning Institute

หน้าแรก หลักสูตร เข้าสู่ระบบ สมัครสมาชิก ! TH

การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารจากของเหลือทิ้งในกระบวนการผลิตกาแฟ

รายละเอียดหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่เน้นการแปรรูปเพิ่มมูลค่าของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตกาแฟ โดยอธิบายถึงการได้มาถึงของเหลือทิ้งจากกระบวนการต่างๆ และนำของเหลือทิ้งนั้นมาประเมินศักยภาพเพื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ อาหารใหม่ที่สามารถสร้างรายได้และเป็นการลดของเสียจากกระบวนการผลิตกาแฟ ซึ่งจัดอาหาร Upcycled Food ที่กำลังเป็นกระแสในปัจจุบัน

รหัสหลักสูตร LL6801006

คุณสมบัติ 1. บุคคลทั่วไปที่สนใจ
2. ผู้ประกอบการธุรกิจกาแฟ

ความรู้พื้นฐาน (ต้องมีมาก่อน) ความรู้เรื่องกระบวนการผลิตกาแฟ

หมวดหมู่หลักสูตร
- ☐ สะสมหน่วยกิต (เมื่อจบหลักสูตร สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้)
- ☑ ทั่วไป (ได้รับวุฒิบัตรเมื่อจบหลักสูตร)
- ☐ รับรองสมรรถนะ (ได้รับใบรับรองสมรรถนะเมื่อจบหลักสูตร)
- ☐ เซรามิก (ผลิตภัณฑ์เซรามิก)

วิทยากรประจำหลักสูตร

อาจารย์ ดร.จินดา ศิริตา
หน่วยงาน : คณะวิทยาศาสตร์และเทค...

ผู้ประสานงานหลักสูตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรห...
เบอร์โทร : 0611636264
หน่วยงาน : คณะวิทยาศาสตร์และเทค...

ตารางที่ 3 ตารางสรุปผลการประเมินความพึงพอใจ หลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารจากของเหลือทิ้งในกระบวนการผลิตกาแฟ

หมวดประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาและหลักสูตร	4.56	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านวิทยากร	4.63	0.47	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านกิจกรรมเชิงปฏิบัติ/สาธิตการแปรรูป	4.58	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านประโยชน์ต่อการนำไปใช้จริง	4.60	0.48	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านการจัดอบรมโดยรวม	4.55	0.51	พึงพอใจมากที่สุด
ความพึงพอใจรวมทั้งหลักสูตร	4.58	0.49	พึงพอใจมากที่สุด

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร “การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารจากของเหลือทิ้งในกระบวนการผลิตกาแฟ” พบว่าผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับ พึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิทยากรได้รับคะแนนสูงที่สุด แสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญและความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตกาแฟให้เป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่มีมูลค่าเพิ่ม รองลงมาคือด้านกิจกรรมเชิงปฏิบัติ ซึ่งผู้เข้าอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริงตั้งแต่ขั้นตอนการเลือกวัตถุดิบ การพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์ ไปจนถึงการบรรจุภัณฑ์และแนวคิดการตลาด ทำให้เกิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์และสามารถนำไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนและธุรกิจขนาดย่อมได้จริง โดยสรุปหลักสูตรนี้ช่วยส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ลดของเสียจากกระบวนการผลิตกาแฟ และสนับสนุนการสร้างรายได้ทางเลือกแก่เกษตรกรและชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ

2.3 หลักสูตรการผลิตกระถางต้นไม้ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจากวัสดุเหลือทิ้ง

อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการผลิตกระถางต้นไม้ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจากวัสดุเหลือทิ้ง หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการสร้างกระถางเพาะชำจากเปลือกกาแฟ ซึ่งเป็นวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดขยะ ผู้เข้าร่วมจะได้เรียนรู้ตั้งแต่คุณสมบัติของเปลือกกาแฟ การเตรียมวัสดุ ไปจนถึงการขึ้นรูปกระถางด้วยเทคนิคที่หลากหลาย กระถางที่ได้จะสามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับการเพาะปลูกต้นกล้า หลักสูตรนี้เหมาะสำหรับผู้ที่สนใจการนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่

เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการเกษตรยั่งยืนและต่อยอดทางธุรกิจ ระยะเวลาการดำเนินงานจำนวน 2 วัน โดยมีผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน 30 คน ซึ่งมีผลการประเมินความพึงพอใจดังตารางที่ 4

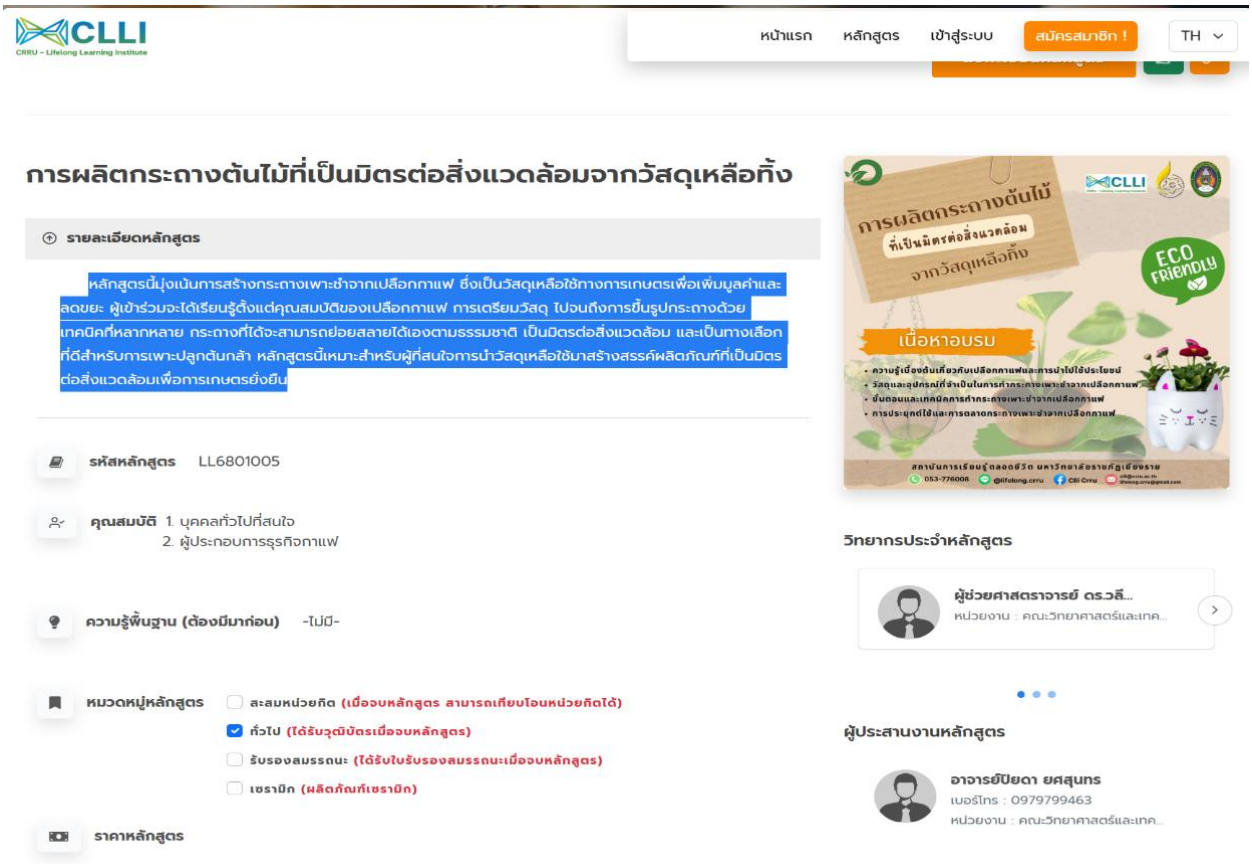

ตารางที่ 4 ตารางสรุปผลการประเมินความพึงพอใจ หลักสูตรการผลิตกระถางต้นไม้ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจากวัสดุเหลือทิ้ง

หมวดประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาและหลักสูตร	4.50	0.48	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านวิทยากร	4.61	0.47	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านกิจกรรมเชิงปฏิบัติ/สาธิตการแปรรูป	4.60	0.40	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านประโยชน์ต่อการนำไปใช้จริง	4.67	0.42	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านการจัดอบรมโดยรวม	4.58	0.59	พึงพอใจมากที่สุด
ความพึงพอใจรวมทั้งหลักสูตร	4.59	0.47	พึงพอใจมากที่สุด

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร “การผลิตกระถางต้นไม้ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจากวัสดุเหลือทิ้ง” พบว่าผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับ พึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์ต่อการนำไปใช้จริง ได้รับคะแนนสูงที่สุด แสดงให้เห็นถึงทักษะที่ได้รับการการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตกระถางต้นไม้จากกระบวนการผลิตกาแฟให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม รองลงมาคือด้านกิจกรรมเชิงปฏิบัติ ซึ่งผู้เข้าอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้เพื่อจะนำไปต่อยอดในการสร้างรายได้ นอกจากนี้ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์และสามารถนำไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนและธุรกิจขนาดย่อมได้จริง โดยสรุปหลักสูตรนี้ช่วยส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ลดของเสียจากกระบวนการผลิตกาแฟ และสนับสนุนการสร้างรายได้ทางเลือกแก่เกษตรกรและชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ

กิจกรรมที่ 3: หลักสูตรupskill/reskill อบรมออนไลน์ธุรกิจกาแฟโรบัสต้า

อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกและผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้การเพิ่มช่องทางเพื่อขยายธุรกิจออนไลน์ การพัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์ธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่น: จากต้นน้ำสู่แบรนด์ออนไลน์มืออาชีพซึ่งระยะเวลาการดำเนินงานจำนวน 1 วัน โดยมีผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน 20 คน พร้อมทั้งมีการเผยแพร่สื่อออนไลน์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจกาแฟโรบัสต้าในช่องทางต่างๆ เช่น facebook แพลตฟอร์มออนไลน์ของสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต และช่อง youtube หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการทำธุรกิจออนไลน์ในกลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นโดยเฉพาะกาแฟสายพันธุ์โรบัสต้าที่ได้รับรางวัลการันตีคุณภาพ การผลิตสื่อวิดีโอในรูปแบบบทเรียนออนไลน์จะช่วยถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นแนวทางการทำธุรกิจในรูปแบบเข้าถึงง่ายและใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนได้จริงภายหลังผ่านการอบรมแล้วผู้เข้าอบรมจะได้รับวุฒิบัตรเมื่อจบการอบรม ซึ่งมีผลการประเมินความพึงพอใจดังตารางที่ 5

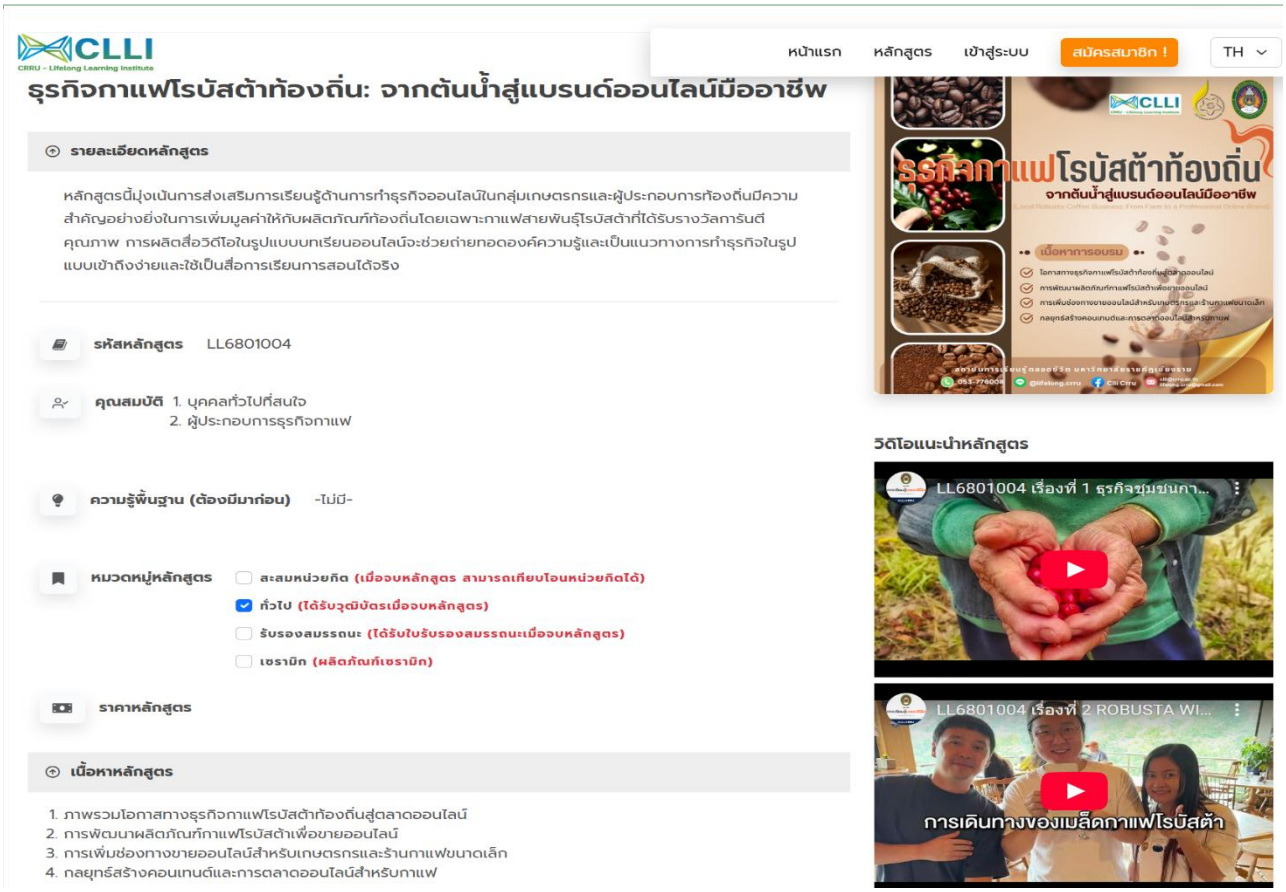

ตารางที่ 5 ตารางสรุปผลการประเมินความพึงพอใจ หลักสูตรธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่น: จากต้นน้ำสู่แบรนด์ออนไลน์มืออาชีพ

หมวดประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาและหลักสูตร	4.45	0.55	พึงพอใจมาก
ด้านวิทยากร/การถ่ายทอด	4.52	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
ด้านระบบเรียนออนไลน์และแพลตฟอร์ม	4.28	0.61	พึงพอใจมาก
ด้านประโยชน์ต่อการนำไปประกอบธุรกิจ	4.49	0.53	พึงพอใจมาก
ด้านการจัดการอบรมโดยรวม	4.46	0.54	พึงพอใจมาก
ความพึงพอใจรวมทั้งหลักสูตร	4.44	0.55	พึงพอใจมาก

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมหลักสูตร พอใจ หลักสูตรธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่น: จากต้นน้ำสู่แบรนด์ออนไลน์มืออาชีพ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับ พึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ผู้เข้าอบรมให้คะแนนสูงในด้านวิทยากรและการถ่ายทอดความรู้ แสดงให้เห็นว่าวิทยากรสามารถอธิบายประเด็นด้านการบริหารจัดการธุรกิจกาแฟ การสร้างแบรนด์ การตลาดออนไลน์ และการคำนวณต้นทุน–กำไรได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย นอกจากนี้ ผู้เข้าอบรมยังเห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์ต่อการนำไปต่อยอดธุรกิจจริง ทั้งสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่และผู้ที่ต้องการพัฒนาร้านหรือผลิตภัณฑ์เดิม อย่างไรก็ตาม ด้านระบบแพลตฟอร์มออนไลน์ได้รับคะแนนต่ำกว่าหมวดอื่นเล็กน้อย เนื่องจากข้อจำกัดด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตและการมีปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการที่น้อยกว่าการอบรมแบบพบหน้า แต่โดยรวมผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตร และสะท้อนว่าสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้พัฒนากิจการกาแฟของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม

3.3 การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการยกระดับเกษตรกรกาแฟโรบัสต้าเชียงรายสู่มาตรฐานกาแฟ ดำเนินการโดยใช้แนวทางการประเมินเชิงระบบ เพื่อให้สามารถสะท้อนประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1) การประเมินก่อนและระหว่างการดำเนินกิจกรรม

ดำเนินการประเมินความพร้อมและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ผ่านการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ประสบการณ์เดิม และปัญหาที่พบในกระบวนการผลิตกาแฟโรบัสต้า เพื่อนำข้อมูลมาใช้ใน

การออกแบบกิจกรรมและหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ รวมถึงมีการติดตามความก้าวหน้าระหว่างการจัดกิจกรรม โดยทีมผู้รับผิดชอบโครงการและผู้เชี่ยวชาญทำการสังเกตการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมกิจกรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการฝึกปฏิบัติจริง

2) การประเมินผลหลังการดำเนินกิจกรรม

หลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรม มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการในหลายมิติ ได้แก่

- **การประเมินความรู้และทักษะ** ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ว่ามีความเข้าใจในกระบวนการปลูก การผลิต การแปรรูป และการตลาดกาแฟโรบัสต้าเพิ่มขึ้น
- **การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม** ต่อรูปแบบกิจกรรม เนื้อหา วิทยากร และการจัดการกิจกรรม โดยตั้งเป้าหมายความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- **การประเมินการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์** โดยสอบถามและติดตามว่าผู้เข้าร่วมสามารถนำองค์ความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในกระบวนการผลิตหรือการดำเนินธุรกิจของตนเองได้จริง

3) การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการ

การประเมินในระยะนี้มุ่งเน้นผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโครงการ เช่น การเพิ่มคุณภาพและมูลค่าของเมล็ดกาแฟโรบัสต้า การเพิ่มรายได้ของเกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การเกิดผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (STI Changemakers) ในพื้นที่ และการลดของเสียจากกระบวนการผลิตและการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทิ้งตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนและคาร์บอนต่ำ

บทที่ 4
สรุปผลการดำเนินงาน

4.1 สรุปกิจกรรมการดำเนินงาน

สรุปผลการการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม

<u>ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ</u>

ค่าเป้าหมายในแต่ละปี (3 ปี) ของผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี					
		ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทักษะ	คน	50		50		50	
2. จำนวนความรู้ ทักษะที่ถ่ายทอดให้กลุ่มเป้าหมาย	เรื่อง	3		3		2	
3. จำนวนผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านวทน.(STI changemakers) ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	4		4		4	
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80		ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80		ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	
5. จำนวนผู้นำความรู้ ทักษะที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	50		50		50	
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	1		1.5		2	
7. สื่อออนไลน์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจกาแฟโรบัสต้า 3 ช่องทาง	ช่องทาง	3		-		-	
8. ระบบและกลไกการทำมาตรฐานการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าเชียงราย	ระบบ			1		-	
9. ศูนย์ส่งเสริมยกระดับเกษตรกรกาแฟโรบัสต้าเชียงรายสู่มาตรฐานกาแฟ	ศูนย์			-		1	

หมายเหตุ : กรณีเป็นปีที่ 1 ระบุเฉพาะแผน / กรณีเป็นปีที่ 2 ระบุผลในปีที่ 1 / กรณีเป็นปีที่ 3 ระบุผลในปีที่ 1 และ 2

4.2 สรุปผลการการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ปีที่ดำเนินการในปัจจุบัน)

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทักษะ	คน	50	53
2. จำนวนความรู้ ทักษะที่ถ่ายทอดให้กลุ่มเป้าหมาย	เรื่อง	3	5
3. จำนวนผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน.(STI changemakers) ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	4	5
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	85	85
5. จำนวนผู้นำความรู้ ทักษะที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	50	53
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	1	-
7. สื่อออนไลน์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจกาแฟโรบัสต้า 3 ช่องทาง	ช่องทาง	3	3

ผลการดำเนินงานโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยภาพรวมมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก และสามารถบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่กำหนดเกือบทุกด้าน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรม และการสร้างต้นแบบผู้นำการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ ทั้งนี้สามารถสรุปรายละเอียดผลการดำเนินงานจำแนกตามตัวชี้วัด ดังนี้

โครงการสามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แก่กลุ่มเป้าหมายได้มากกว่า 50 คน แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของกิจกรรมในการเข้าถึงเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้สนใจด้านธุรกิจกาแฟอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ โครงการยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้อง จำนวนทั้งสิ้น 5 เรื่อง สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3 เรื่อง ครอบคลุมตั้งแต่การผลิตกาแฟ การเพิ่มมูลค่าของเหลือทิ้ง การจัดการธุรกิจ ไปจนถึงการตลาดสมัยใหม่ ซึ่งสะท้อนถึงการขยายขอบเขตองค์ความรู้ที่ตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย

ในด้านการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (STI changemakers) โครงการสามารถพัฒนาได้จำนวน 5 คน สูงกว่าเป้าหมาย 4 คน ผู้นำกลุ่มนี้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ต่อให้แก่คนในชุมชนหรือเครือข่ายของตนเอง เป็นกลไกสำคัญในการขยายผลของโครงการในระยะ

ยาว ด้านระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการอยู่ในระดับไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด สะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตร เนื้อหา วิทยากร และการบริหารจัดการโครงการที่ตอบสนองความคาดหวังของผู้เข้าร่วมได้อย่างเหมาะสม

จำนวนผู้ที่นำความรู้และทักษะไปใช้ประโยชน์จริงมีจำนวนมากกว่า 50 คน สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 50 คน แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์เชิงรูปธรรมในการนำองค์ความรู้ไปต่อยอดเป็นอาชีพ การพัฒนาธุรกิจ หรือการปรับปรุงกระบวนการผลิตกาแฟให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับตัวชี้วัดด้าน “สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น” และ “ค่าผลตอบแทนทางสังคมต่อการลงทุน (SROI)” ยังไม่มีการรายงานผลในปีงบประมาณนี้ เนื่องจากต้องอาศัยข้อมูลการติดตามผลระยะยาว ทั้งด้านรายได้ การจ้างงาน และผลกระทบต่อชุมชน ซึ่งจะดำเนินการประเมินในช่วงต่อไป นอกจากนี้ โครงการได้ดำเนินการจัดทำและเผยแพร่สื่อออนไลน์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจกาแฟโรบัสต้า จำนวน 3 ช่องทาง ครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนด สื่อออนไลน์ดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการขยายฐานผู้เรียน เพิ่มการเข้าถึงองค์ความรู้ และสนับสนุนการเรียนรู้แบบต่อเนื่องของกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สามารถบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดส่วนใหญ่ และบางด้านสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของโครงการทั้งในเชิงการพัฒนาศักยภาพบุคคล การถ่ายทอดองค์ความรู้ และการสร้างเครือข่ายผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ตัวชี้วัดด้านมูลค่าทางเศรษฐกิจและ SROI ยังอยู่ระหว่างการติดตามและประเมินผล ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ในอนาคตคาดว่าจะสะท้อนคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของโครงการได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ

(1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

จากรายงานผลการวิจัย “การพัฒนากาแฟโรบัสตาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีบล็อกเชน เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนากาแฟนครเทิง” พบว่า สามารถยกระดับคุณภาพและมูลค่ากาแฟโรบัสต้าท้องถิ่นสู่ระดับพรีเมียมได้จริง การพัฒนาชาร์ตสีและเทคนิคการหมักด้วยจุลินทรีย์เฉพาะทำให้กาแฟชุมชนนครเทิงสามารถก้าวจากสินค้าเกรดทั่วไปสู่ระดับ Specialty เพิ่มศักยภาพการแข่งขันทั้งในประเทศและตลาดพิเศษ ต่างประเทศ เช่น กาแฟสาย experimental หรือ fermented coffee การเพิ่มรายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับเกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เมล็ดกาแฟที่มีคุณภาพระดับ Specialty ขายได้ราคาสูงขึ้น ช่วยลดความเสี่ยงทางรายได้ในครัวเรือน เพิ่มกำไร และสร้างโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กาแฟใหม่จากพื้นที่

การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ พบว่า กลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถจำหน่ายเมล็ดกาแฟได้จำนวน 4,000 กิโลกรัมต่อปี โดยก่อนเข้าร่วมโครงการจำหน่ายในรูปแบบเมล็ดไม่คัดเกรดในราคาเฉลี่ย

80–90 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้มีรายได้รวมประมาณ 320,000–360,000 บาทต่อปี หลังเข้าร่วมโครงการได้มีการคัดเกรดและยกระดับมาตรฐานคุณภาพเมล็ดกาแฟ สามารถจำหน่ายในช่วงราคา 200–230 บาทต่อกิโลกรัม ส่งผลให้มีรายได้รวมเพิ่มขึ้นเป็น 800,000–920,000 บาทต่อปี คิดเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้น 480,000–560,000 บาทต่อปี หรือมีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นประมาณ 2.5 เท่า

(2) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านสิ่งแวดล้อม เกษตรกรที่เข้าร่วมมีการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตไปสู่ระบบเกษตรอินทรีย์และการจัดการฟาร์มแบบเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีการลดการใช้สารเคมีสังเคราะห์ในการกำจัดศัตรูพืชและปุ๋ยเคมี หันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์ และวิธีการควบคุมศัตรูพืชแบบผสมผสาน ช่วยลดการปนเปื้อนในดินและแหล่งน้ำ อีกทั้งยังมีการนำของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตกาแฟ เช่น กากกาแฟ เปลือก และเยื่อกาแฟกลับมาใช้ประโยชน์ในการทำปุ๋ยหมักหรือเป็นวัตถุดิบพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ช่วยลดปริมาณของเสียและลดการเผาในพื้นที่เพาะปลูก ซึ่งเป็นสาเหตุของมลพิษทางอากาศ นอกจากนี้ การส่งเสริมการปลูกกาแฟแบบวนเกษตรและการรักษาพื้นที่ป่าร่วมกับแปลงกาแฟช่วยเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพและลดการชะล้างพังทลายของดิน ระบบนิเวศในพื้นที่มีความสมดุลมากขึ้น ช่วยกักเก็บคาร์บอนในชีวมวลและดิน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการเกษตร โดยรวมแล้ว โครงการมีบทบาทสำคัญในการยกระดับแนวทางการผลิตกาแฟที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ลดผลกระทบเชิงลบ และสร้างฐานการผลิตที่ยั่งยืนในระยะยาว

(3) ผลกระทบด้านสังคม

ผลกระทบด้านสังคมจากการดำเนินโครงการปรากฏอย่างชัดเจนในประเด็นการสร้างโอกาสและการกลับมามีส่วนร่วมของเยาวชนในพื้นที่ โดยพบว่าเยาวชนและวัยแรงงานที่เคยย้ายออกไปทำงานนอกพื้นที่ได้เริ่มกลับเข้ามาสนใจอาชีพกาแฟมากขึ้น เห็นโอกาสในการสร้างรายได้และการประกอบธุรกิจจากกาแฟโรบัสต้าในชุมชนของตนเอง โครงการได้ก่อให้เกิด “กลุ่มการเรียนรู้กาแฟ” ซึ่งเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเยาวชน เกษตรกรรุ่นใหม่ และเกษตรกรรุ่นพี่ ทำให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการปลูก การดูแลรักษาต้นกาแฟ การจัดการศัตรูพืชแบบเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเก็บเกี่ยวและแปรรูปที่ถูกวิธี ส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพสูงขึ้นและได้รับราคาที่ดีขึ้น การเกิดกลุ่มการเรียนรู้ดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความสามัคคีและการรวมกลุ่มของชุมชน ทำให้เกิดเครือข่ายระหว่างครัวเรือนผู้ปลูกกาแฟที่สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันทั้งด้านแรงงาน ความรู้ และการตลาด นอกจากนี้ การที่เยาวชนมีบทบาทมากขึ้นในกระบวนการผลิตและการจัดการธุรกิจกาแฟ ยังช่วยลดแนวโน้มการย้ายถิ่นแรงงานและสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง คุณภาพชีวิตครอบครัวดีขึ้นจากรายได้ที่มั่นคงมากขึ้นและสิ่งแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยขึ้น ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและมีทิศทางการพัฒนาที่เน้นความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กัน นอกจากนี้จำนวนสมาชิกเครือข่าย

เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 10 กว่ารายเพิ่มขึ้นมาเกือบ 20 ราย ทำให้กลุ่มสามารถเพิ่มปริมาณการปลูกมากขึ้น ส่งผลให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นตาม

4.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน (บาท)	งบประมาณที่ใช้จ่าย (บาท)	งบประมาณคงเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
2568	164,215	164,215	0	
รวม	164,215	164,215	0	

บทที่ 5
ปัญหา/อุปสรรค

1) **ด้านการมีส่วนร่วมของเกษตรกร**

ปัญหา/อุปสรรค

- เกษตรกรมีภาระงานตามฤดูกาลเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมอบรมได้ครบทุกกิจกรรม
- การเดินทางในช่วงฤดูฝนมีความไม่สะดวก ส่งผลต่ออัตราการเข้าร่วมและความต่อเนื่องของการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

- วางแผนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับปฏิทินการผลิตของเกษตรกร
- เพิ่มรูปแบบการอบรมแบบผสมผสาน (Hybrid) เช่น อบรมออนไลน์ วิดีโอการสอนย้อนหลัง และสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อให้เข้าถึงได้ทุกช่วงเวลา

2) ด้านความรู้และทักษะที่ไม่สม่ำเสมอ

ปัญหา/อุปสรรค

- เกษตรกรมีพื้นฐานความรู้ด้านการปลูก การแปรรูป และการควบคุมคุณภาพแตกต่างกัน
- การนำเทคโนโลยีใหม่ เช่น การหมักด้วยจุลินทรีย์ หรือแนวคิด Zero Waste ไปใช้จริง ยังต้องอาศัยการฝึกฝนต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

- จัดทำคู่มือ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และองค์ความรู้ออนไลน์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถทบทวนและนำไปใช้ได้ด้วยตนเอง

3) ด้านมาตรฐานและความสม่ำเสมอของคุณภาพ

ปัญหา/อุปสรรค

- กระบวนการผลิตต้นน้ำยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้คุณภาพเมล็ดกาแฟไม่สม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

- พัฒนาและใช้ระบบบันทึกข้อมูลการผลิต เช่น ระบบฐานข้อมูลหรือบล็อกเชน เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความโปร่งใส

4) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี

ปัญหา/อุปสรรค

- ข้อจำกัดด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตในบางพื้นที่ ส่งผลต่อการอบรมออนไลน์และการทำตลาดดิจิทัล
- อุปกรณ์และเครื่องมือแปรรูปบางส่วนยังไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

- จัดอบรมแบบออฟไลน์ควบคู่กับออนไลน์ และสนับสนุนจุดเรียนรู้ชุมชน
- ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น

5) ด้านการตลาดและการขยายผลเชิงพาณิชย์

ปัญหา/อุปสรรค

- เกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจยังขาดประสบการณ์ด้านการเข้าถึงตลาดระดับพรีเมียมอย่างต่อเนื่อง
- การประเมินผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและ SROI ต้องใช้ระยะเวลาในการติดตาม

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

- ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการตลาดเชิงลึก เช่น ตลาด Specialty
- วางระบบติดตามผลระยะยาว เพื่อประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทักษะ

1. รายชื่อผู้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรในกิจกรรมที่ 1 และกิจกรรมที่ 2

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล
1	นางลำดวน ยามี	18	นางสุรีย์พร คำภีระ
2	นายพจน์ คำเหล็ก	19	นายวิเชียร ดอนไฟ
3	นางอำไพ คำภีระ	20	นางประนอม หลีกเลี่ยง
4	นางเหรียญทอง พันธ์ปัญญา	21	นางดวงพร ลาวตุม
5	นางชัญญา สิทธิอักษร	22	นายพัด สุปีนะ
6	นางสาวทรัพย์อนันต์ อินทรีจันทร์	23	นายเดิน สันกว๊าน
7	นายเฉลียว ปัตตาฝ้าย	24	นายวิรัช จงกาวงพัฒน์
8	นายบุญเพ็ง กำเหง	25	นางบัวชมพู ชมมะรักษา
9	นายภูวเดช ไชยชะจงษ์	26	นางยัง เตจา
10	นางจันทร์ เบียงโส	27	นายจักราพชร รักมนุษย์
11	นายชำนาญ ชำนาญยา	28	นางสาวกรรณิการ์ ชำนาญยา
12	นางบุปผา ราญ่า	29	นายณัฐพชร ผาแก้ว
13	นายนพดล สันกว๊าน	30	นายธีระยุทธ ราวิชัย
14	นางสมศรี กุณฑล	31	นางจำเนียร วรรณชัย
15	นางสาววนิดา ยามี	32	นางมาล่า ชัยวร
16	นายเจราร์ต อัลเฟรด	33	นางสาวมุจรินทร์ โอภาโส
17	นายธนวัฒน์ สิริกรรมกรณ์		

2. รายชื่อผู้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรในกิจกรรมที่ 3

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล
1	นางจันฟอง ใจอ้าย
2	นางวาสนา อนาวงศ์
3	นางบาล วงศ์แก้ว
4	นางจำเนียร วรรณชัย
5	นางหัด ชุมภูวงศ์
6	นายยิ้ว อวดสม
7	นางสาวพรทิพย์ พรมมา
8	นางสมหมาย อินถา
9	นายสองเมือง เครื่องแก้ว
10	นางนงคราญ จักร์น้อย
11	นางศรีอร คำมูล
12	นางปราณี อินต๊ะเสนา
13	นางบาล นายด่าน
14	นางจำลอง มาฟอง
15	นางเกี๋ยงคำ เครื่องแก้ว
16	นางแก้ว ปละโน
17	นางจันจิรา นันทะ
18	นางจันทร์สม แก้วน๊ะ
19	นางสาวมุจรินทร์ โอภาโส
20	นางจันทร์ดี อินทร์ชน

ภาคผนวก ข

ความรู้และทักษะที่ถ่ายทอดให้กลุ่มเป้าหมาย

หลักสูตรupskill/reskill จำนวนทั้งหมด 5 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรการปลูกกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน
2. หลักสูตรการคัดแยกและการเพาะเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์จากพืชเศรษฐกิจเพื่อประยุกต์ใช้ในกระบวนการหมัก
3. หลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารจากของเหลือทิ้งในกระบวนการผลิตกาแฟ
4. หลักสูตรธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่น: จากต้นน้ำสู่แบรนด์ออนไลน์มืออาชีพ
5. หลักสูตรการผลิตกระถางต้นไม้ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจากวัสดุเหลือทิ้ง

การคัดแยกและการเพาะเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์
จากพืชเศรษฐกิจ
เพื่อประยุกต์ใช้ในกระบวนการหมักระดับอุตสาหกรรม
เนื้อหาการอบรม
ความรู้พื้นฐานด้านจุลชีววิทยาและการประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรม
การเตรียมอุปกรณ์และอาหารเลี้ยงเชื้อในห้องปฏิบัติการ
การคัดแยกและการทำให้เชื้อจุลินทรีย์บริสุทธิ์
การเพาะเลี้ยง การเพิ่มปริมาณ และการขยายสเกลเชื้อจุลินทรีย์
การประยุกต์ใช้เชิงอุตสาหกรรมและแนวทางพัฒนา
ติดต่อสอบถาม
สถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
053-776008
@lifelong.crru
Clli Crru
clli@crru.ac.th
lifelong.crru@gmail.com

การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารจากของเหลือทิ้ง
ในกระบวนการผลิตกาแฟ
เนื้อหาอบรม
กระบวนการผลิตกาแฟและของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตกาแฟ
การแปรรูปสเปรดกาแฟผสมสารสกัดจากเปลือกกาแฟ
การแปรรูปกัมมี่กาแฟผสมสารสกัดจากเปลือกกาแฟ
การแปรรูปชาและไซรัปจากเยื่อหุ้มเมล็ดกาแฟ (SILVER SKIN)
สถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
053-776008
@lifelong.crru
Clli Crru
clli@crru.ac.th
lifelong.crru@gmail.com

ธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่น
จากต้นน้ำสู่แบรนด์ออนไลน์มืออาชีพ
(Local Robusta Coffee Business: From Farm to a Professional Online Brand)
เนื้อหาการอบรม
โอกาสทางธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่นสู่ตลาดออนไลน์
การพัฒนาผลิตภัณฑ์กาแฟโรบัสต้าเพื่อขายออนไลน์
การเพิ่มช่องทางขายออนไลน์สำหรับเกษตรกรและร้านกาแฟขนาดเล็ก
กลยุทธ์สร้างคอนเทนต์และการตลาดออนไลน์สำหรับกาแฟ
สถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
053-776008
@lifelong.crru
Clli Crru
clli@crru.ac.th
lifelong.crru@gmail.com

การผลิตกระถางต้นไม้
ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
จากวัสดุเหลือทิ้ง
ECO FRIENDLY
เนื้อหาอบรม
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเปลือกกาแฟและการนำไปใช้ประโยชน์
วัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำกระถางเพาะชำจากเปลือกกาแฟ
ขั้นตอนและเทคนิคการทำกระถางเพาะชำจากเปลือกกาแฟ
การประยุกต์ใช้และการตลาดกระถางเพาะชำจากเปลือกกาแฟ
สถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
053-776008
@lifelong.crru
Clli Crru
clli@crru.ac.th
lifelong.crru@gmail.com

ตัวอย่างวุฒิบัตร

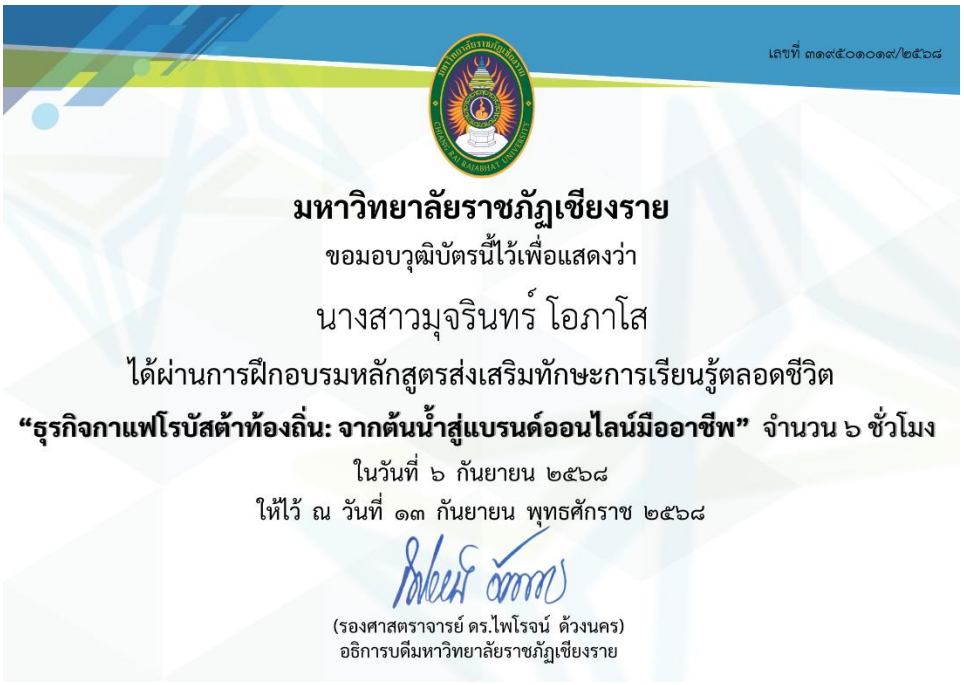

เลขที่ ๓๓๙๕๐๑๐๑๙/๒๕๖๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ขอมอบวุฒิบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวมุจรินทร์ โอภาโส

ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

“ธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่น: จากต้นน้ำสู่แบรนด์ออนไลน์มืออาชีพ” จำนวน ๖ ชั่วโมง

ในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๘

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ด้วงนคร)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

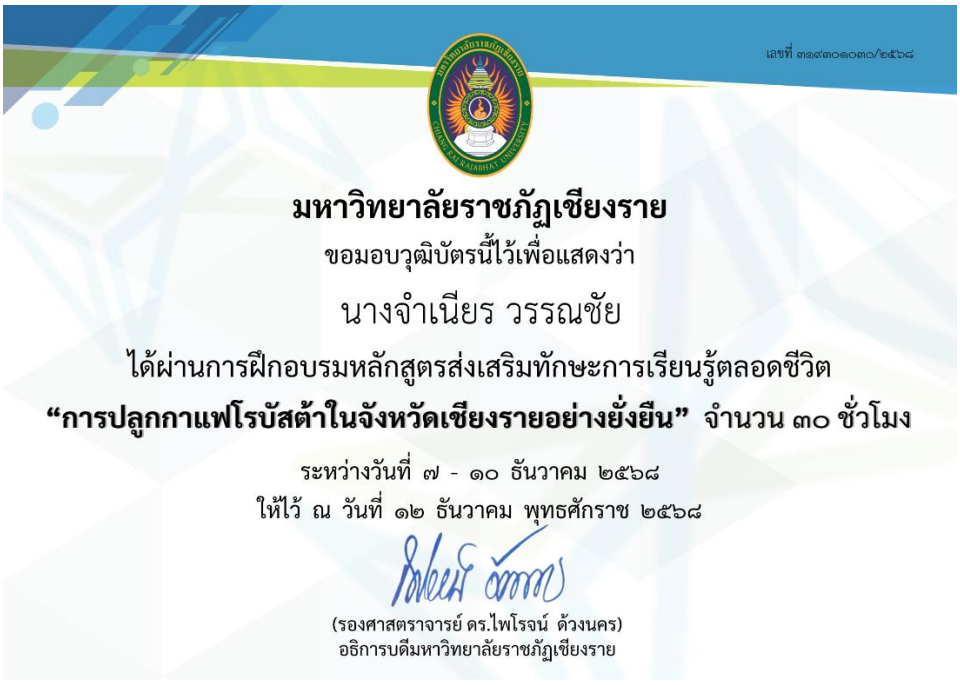

เลขที่ ๓๓๙๓๐๑๐๓๐/๒๕๖๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ขอมอบวุฒิบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางจำเนียร วรรณชัย

ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

“การปลูกกาแฟโรบัสต้าในจังหวัดเชียงรายอย่างยั่งยืน” จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๘

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ด้วงนคร)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน.(STI changemakers) ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล
1	นางสาวมุจรินทร์ โอภาโส
2	นางจันจิรา นันทะ
3	นางจำเนียร วรรณชัย
4	นางเกี๋ยงคำ เครื่องแก้ว
5	นางจำลอง มาฟอง

ภาคผนวก ง

ช่องทางการเผยแพร่สื่อออนไลน์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจกาแฟโรบัสต้า

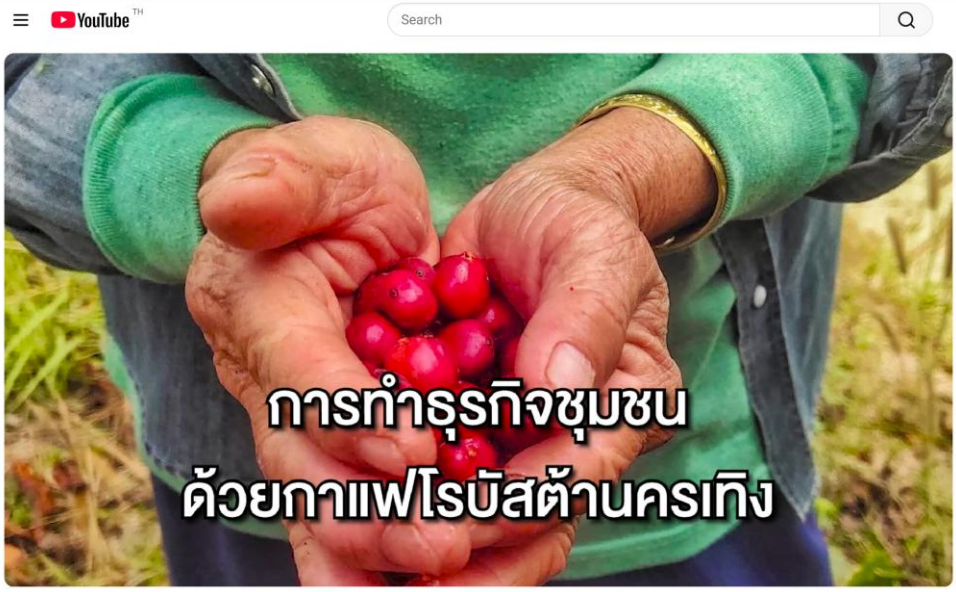

LL6801004 เรื่องที่ 1 ธุรกิจชุมชนกาแฟโรบัสต้านครเทิง 1

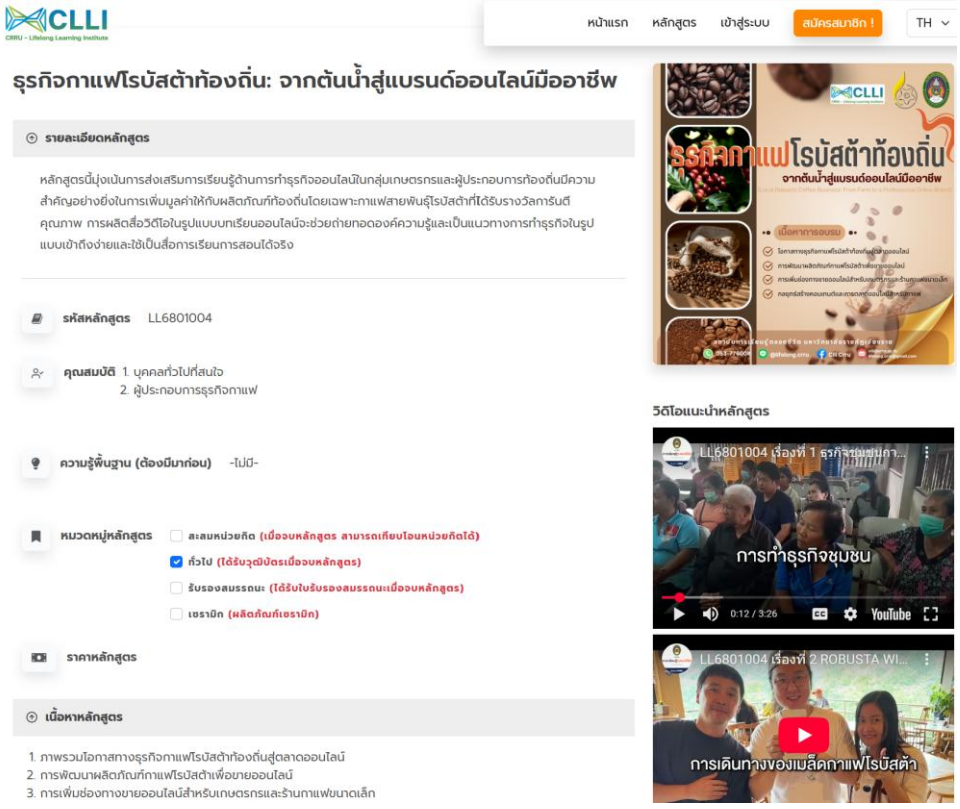
CLLI
หน้าแรก
หลักสูตร
เข้าสู่ระบบ
สมัครสมาชิก !
TH
ธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่น: จากต้นน้ำสู่แบรนด์ออนไลน์มืออาชีพ
รายละเอียดหลักสูตร
หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการทำธุรกิจออนไลน์ในกลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นโดยเฉพาะกาแฟสายพันธุ์โรบัสต้าที่ได้รับรางวัลการันตีคุณภาพ การผลิตสื่อวิดีโอในรูปแบบบทเรียนออนไลน์จะช่วยถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นแนวทางการทำธุรกิจในรูปแบบเข้าถึงง่ายและใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนได้จริง
รหัสหลักสูตร LL6801004
คุณสมบัติ 1. บุคคลทั่วไปที่สนใจ
2. ผู้ประกอบการธุรกิจกาแฟ
ความรู้พื้นฐาน (ต้องมีมาก่อน) -ไม่มี-
หมวดหมู่หลักสูตร
สะสมหน่วยกิต (เมื่อจบหลักสูตร สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้)
ทั่วไป (ได้รับวุฒิบัตรเมื่อจบหลักสูตร)
รับรองสมรรถนะ (ได้รับใบรับรองสมรรถนะเมื่อจบหลักสูตร)
เซรามิก (ผลิตภัณฑ์เซรามิก)
ราคาหลักสูตร
เนื้อหาหลักสูตร
1. ภาพรวมโอกาสทางธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่นสู่ตลาดออนไลน์
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์กาแฟโรบัสต้าเพื่อขายออนไลน์
3. การเพิ่มช่องทางขายออนไลน์สำหรับเกษตรกรและร้านกาแฟขนาดเล็ก
ธุรกิจกาแฟโรบัสต้าท้องถิ่น
จากต้นน้ำสู่แบรนด์ออนไลน์มืออาชีพ
วิดีโอแนะนำหลักสูตร
LL6801004 เรื่องที่ 1 ธุรกิจชุมชนกา...
การทำธุรกิจชุมชน
0:12 / 3:26
YouTube
LL6801004 เรื่องที่ 2 ROBUSTA WI...
การเดินทางของเมล็ดกาแฟโรบัสต้า